6ՐԴ ՏԱՐԻ՞ԹԻՒ 1544 — ԻԶՄԻՐ 27/9 ՕԳՈՍՏՈՍ 1914 — ՀԱՐԵՒՐԵԱՆ

طاشينك

ارمنيجه يومى سياسى غزته

صاحب امتياز: فرائد صاموريان

"TACHINK,,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE

Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՑ.	ԵՒՐ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	90
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱՒԱՌ	80	40	
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	12	Ֆր.

Չհրատարակուած մեռագիրք եւ չեն ետուիր.

ՏՆՕՐԻՆ - ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ԼՌՈՒԹԻՒՆ

Մեր երկիրը. այս պահուս, երկու հզւարիւր պատուհասներու նշաւակ դարձած է։

Ասոնք են նախ՝ իրենց սեղեակին մէջ ռազմագիտութիւն ծախող իմաստակները որոնք ամեն օր՝ անայլայլ ագիտութեամբ մը՝ պարապաւ ու գովեստ կը բաշխեն աջ ու ձախ, միշտ վերջնական վճիռ մը արձակելով. թէև այդ վճիռը հակառակ ըլլայ նախորդ կամ հետեւեալ օրուան վճիռին՝ այնպիսի դէպքերու վրայ որոնց ո՛չ ժամրամասնութեանց ծանօթ են և ո՛չ ամբողջութեան տարապայման լատեսութենէ անցնելով անհեթեթ վհատութեան։

Երկրորդ՝ այն կարծեցեալ իրագեկները որոնք սուտ լուրեր տարածելու պաշտօնը առած են ինքզինքնուն։ Այս մարդիկը. անգիտակցօրէն կամ փայլելու իղձով. ապացուցանելու համար թէ ուրիշներէ աւելի բան մը գիտեն. չեն վարանիր չորքաթերութեան մէջ նետելու ամենէն արտառոց սուտերը։ Պատերազմին սկիզբներ, ասոնք կը ծանուցանէին թէ մէկ քանի չաբաթէն Գերլին պիտի մտնէինք, թէ գերման բանակը զոյութիւն չունէր, թէ Վիլհէլմի զինուորները առանց կռուելու անձնատուր կըլլային, կամ՝ կարմիր տաբատ մը տեսնելնուն պէս խոյս կուտային։ Եւ այսօր, այդ միևնոյն պարոնները պատնական հրկիզ մը կը սփռեն՝ պարզապէս անոր համար որ մեր յարձակողականը կասեցուցած է, առանց նոյնիսկ խորհելու թէ ամեն մեր դիրքերուն վրայ կը ճնանք և թէ աչխարհիս ամենէն ահարկու կարծուած բանակը յաղթած չէ լըր չօրէն ճեղքել այդ դիրքերը։

Պէտք է լուծիւն պարտադրել այս անչահ Ֆրանսացիներ էն։ Ներկայ եղերական օրերուն մէջ՝ ուր կ'ապրինք, պէտք է ոչինչ ըսել կամ ոչինչ ընել որ կարենայ յուզել ծայրայեղօրէն դիւրագրգռած ժողովուրդ մը, որ կարենայ խանգարել հանդարտութիւնը և աւելի քան երբեք կարեւոր եղած պաղարիւնութիւնը։ Սակայն և այնպէս քաղաքային պարտականութիւնը չատ հաւատ է և դիւրաւ գրծադրելի՝ երբ զայն բաղդատենք զինուորական պարտականութեան հետ։ Մեր զինուորները դիւցազնաբար կը զոհեն իրենց կեանքը։ Միւսներուն կը մնայ միայն լռել. ապասելով որ ատոյգ յաղթանակի ժամը հնչէ. Թո՛ղ այն ատեն իրենց անձին վերագրեն յաղթանակը, ի՞նչ փոյթ, Բայց գո՛նէ մինչև այն ատեն զգուշանան վճիռներ արձակելէ, դատապարտելէ, և մանաւանդ սուտեր հնարելէ։

Թշնամութեանց սկսելէն ի վեր Ֆրանսայի բանակին կողմէ կատարուած հրաչք ները քիչերուն ծանօթ են։ Ակնարկ մը նետե՛նք. օրինակի համար, Լօրէնի կողմը։ Ողբալիօրէն չափազանցուած վազանցիկ թուլութիւն մը յառաջ եկաւ որ՝ սակայն՝ գլխէն հսկայն դարմանուեցաւ փառայեղօրէն։ Բայց անգամ մը մոռանա՛նք թէ ինչ գերմարդկային ճիգ կը պահանջուի այդ մարդերէն որոնք տասնը չորս օրէ ի վեր կը կռուին։

Օգոստոս 13ին էր որ Լօրէնի բանակը գործողութեան ձեռնարկեց։ Եւ այն օրէն ի վեր այլևս վայրկեան մը հանգիստ չունեցաւ։ Նախ՝ Պլամօնի, Սիրէյ-սիւր-Վէզուզի մէջ մղած արիւնալի ճակատամարտներէն յետոյ կը վանէ Թշնամին որ՝ պատերազմի յայտարարութենէն առաջ՝ արշաւած էր Ֆրանսական հողին վրայ։ կը հալածէ զայն կցուած հոգամասին մէջ՝ մինչև Մէցէն Մարգապուրկ երկաթուղագծին վրայ։ Անհուն ապէս գերազանց ուժերու առջև կըստիպուի ետ քաչուելու Թշնամին՝ ահագին զոհող Թիւններու գնով՝ կը յաջող գրաւել Լիւնէվիլը. բայց իր յառաջխաղացութիւնը կը կասի. Նանսի՝ ուր Գերմանացիք պիտի արշաւէին պատերազմին առաջին օրը, անթռնաբարելի կը մնայ։ Մեր զօրագունդերը յարձակողականի կըսկսին Մէկ օրուան մէջ, չորս անգամով, հակայարձակումներու կը ձեռնարկեն և կը յառաջանան։ Եւ ահա տասը չորս օր է որ կը տևէ այս հսկայական պայքարը։

Հիւսիսի մէջ չաբաթ օրուանէ ի վեր կը կռուին. իսկ Ժիվէ-Տինան մարզին մէջ ութ օրէ ի վեր։ Եւ գերման բանակը՝ որ մէկ պատառով պիտի կըլլէր Ֆրանսան, կանգ առած է սահմանագլխին վրայ։

Հաւաքական և անհատական բնոյ դիւցազնային արարքներ։ Որպիսի՛ բառերով կարելի է հռչակել զօրավար Գասթէլնօ որ՝ իր ամէնէն փոքր զաւկին իր քովը ի վեր իյնալը չտեսնելէ յետոյ՝ կը չարունակէ վարել հակատամարտը։ Ա՜հ, Թո՛ղ գոնէ լռելու պարկեշտութիւնը ունենան անոնք որ հանդարտ կը նստին Բարիզի մէջ ան՛նպ որ ո՛և է վտանգի ենթակայ չեն, ան՛նպ որոնց կեանքը սպառնալիքի տակ չէ մինչդեռ իրենցմէ դուրս վը սեմ դիւցազներգութիւնը կը պարզուի։

Թան

ՀԱՅԵԼԻՔՆ ՍԷՋ

Թո՛ղ չըսեն թէ՝ Ալ բաղդատ սերունդ մը չէ մերինը։

ԵԹԷ մեր պապերը եւ պապերուն պապերը պահ մը կարող ըլլային իրենց գլուխները վերցնել իրենց գերեզմաններուն մէջէն, վսեմ և որ երանի պիտի տային մեզի, ներկայ սերունդիս. որ աշխարհի գոյութենէն ի վեր, ոչ մէկուն տեսածը, այսօր արժանի կ'ըլլանք տեսնելու...։

Մտածեցէք անգամ մը, աշխարհ իրար կ'անցնին, Եւրոպա եւ Ասիա իրարու առիւն ծծելու համար սպառազէն ամերի բանակներով գիրար կը խողխողեն, իրարու առիւն կ'խմեն, գազաններու նման իրարու վրայ յարձակած։

Եւ ասոնց բոլորին պատճառը ԵԹԷ պրպտենք պիտի տեսնենք ԹԷ պատառ մը հացի գերագոյն պայքարն է որ կ'մղուի եւ այսքան անմեղներու արեան հոսելուն պատճառ կ'դառնայ։

ԵԹԷ աշխարհիս վրայ առաջին անգամ նմանը չտեսնուած այս պատերազմն կ'կատարուի ներկայ 20րդ դարու սեմին վրայ. եւ ոչ ԹԷ աւելի առաջ, այսքան յապաղելուն ուղղակի զրգիռն է անմահն Գօլոնպոս։

Այս պատերազմը դարեր առաջ պիտի կատարուէր եւ ներկայ մեր սերունդը զայն տեսնելու բաղդին չպիտի արժանանար,— ի՜նչ բաղդ, ի՜նչ բաղդ,— ԵԹԷ Գօլոմպոս մը զոյութիւն ունեցած չըլլար։

Ինչպէս վերեւն ըսի, մղուածը հացի, պատառ մը հացի պայքարն է, արդ՝ որքան աւելի կատաղի պիտի ըլլար այդ պայքարը ԵԹԷ Գօլոմպոս Ամերիկան գտած չըլլար։

Ամերիկեան լայնատարած հողամասերն արգելք եղան այսքան դարեր այս ընդհանուր պատերազմին, որոնք այսօր 20դին նեղ կուգան աշխարհի բնակչութեան, որ իրարու գլուխ կ'պատռեն՝ դու ըպրաշուէ, ես նոսիմ։ի սկզբունքին համեմատ։

Երեւակայեցէք ուրեմն՝ ԹԷ Գօլոմպոս գտած չըլլալով Ամերիկան, աշխարհի բնակչութիւնը դատապարտուած պիտի ըլլար եւրոպայի եւ Ասիոյ մէջ բնակելու, որ շատ կանուխէն նեղ պիտի գար եւ տեղի պիտի տար այսօրուան նման խժդուժ եւ կատաղի պատերազմներու։

Ընկերվարականութիւնը, խաղաղասիրութիւնը, լա հէյ եւ կարգ մը ուրիշ միջոցներ օգուտ մը չունեցան աշխարհի վրայ միանգամ ընդ միշտ հաստատելու խաղաղութիւնը։

Ուրիշ միջոց մը, գօրաւոր, անյեղի, անսասանելի գտնելու է, այդ միջոցն է աշխարհի յարաբերութեան համար նոր կիսագունտեր կամ աշխարհներ գտնել, որպէսզի մարդիկ կարող ըլլան գաղթականութեան նոր հոսանք մը ստեղծել եւ հանդարտ ծողոպ խաղաղասէր եւ անվնաս մարդկութեան այն սուրար հատուածներն, որոնք երբէք ցտնապեղծելու իրաւունք չունին կարգ մը վտառամոլ, անկուշտ ու աչքածակներ...։

ԵՍ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՓԱՂԱՓԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Տեղւոյս անգլիական ընդհանուր հիպատոսարանի կողմէ կ'ղրկուի մեզի հետեւեալ պաշտօնաթուղթը հրատարակելու խնդրանօք. Մ. Խ.

Ներկայ Եւրոպական տագնապին՝ Անգլիոյ մասնակցելու մասին տուած որոշման առթիւ տեղեկացայ, որ կարգ մը թիւրիմացութիւններ երեւան եկած են։

Այս մասնակցութիւնը յառաջ եկած է միմիայն Պելճիոյ երկրին ամբողջութիւնը պահելու համար անգլիական կառավարութեան իրական ու պաշտօնական դաշնագրով մը պարտաւորուած ըլլալէն։

Ինչպէս որ արդէն ծանօթ է ամենուն, Պելճիքա, Ֆրանսայի և Գերմանիոյ մէջ տեղ և ճիշդ Անգլիոյ ծովեզերքին դիմացը կը գտնուի։

Գերմանիա և Ֆրանսա ևս, միևնոյն ատեն Պելճիքայի չեզոքութիւնը պաշտպանելու և պահպանելու համար դաշնագրով մը պարտաւորուած էին։

Հետևաբար Գերմանիոյ կողմէն, յանկարծակի և առանց պատճառի, Պելճիոյ վրայ յարձակում կատարած ատեն, Ն. Վեհափառութիւն Ժ րժ ե. մեր վեհապետը այն նուիրական դաշնագիրը յիշեց և Գերմանիոյ Պելճիքայի կողմէ Ֆրանսայի անպաշտպան սահմաններէն ներս խուժել և իր բանակներուն Պելճիքայի հողը անցնելով նոյն երկրին չեզոքութիւնը բռնաբարելէ վախնալով, անմիջապէս Ֆրանսայի և Գերմանիոյ կառավարութիւններէն բացատրութիւն պահանջեց թէ՝ Պելճիքայի չեզոքութիւնը պիտի յարգե՞ն թէ՞չ։ Ֆրանսա իսկոյն յայտարարեց թէ որոշած է յարգել այդ չեզոքութիւնը, սակայն թէ, եթէ երբեք ուրիշ տէրութեան մը կողմէ բռնաբարուի այդ չեզոքութիւնը, ինքը նոյն ատեն ստիպուած պիտի ըլլայ իր երկիրը պաշտպանելու համար տարբեր ընթացքի հետեւիլ։

Իսկ գերման նախարարը. 31 Յուլիսին պատասխանեց թէ կայսեր և նախարարապետին հետ տեսակցելէ առաջ չպիտի կրնայ բան մը ըսել։

Չորս օր վերջը և առանց ոևէ յայտարարութեան Գերմանիոյ Պելճիոյ հողին իր բանակները մտցնելով, իր կարգին յարգել պարտաւորուած Պելճիքայի չեզոքութիւնը բռնաբարեց և ոտնակոխ ըրաւ։

Նոյն օրն իսկ Պելճիքայի թագաւորը մեր վեհափառ Ժօրժ ե. կայսեր դիմելով, երկու կառավարութիւններուն ի վաղուց անտի ունեցած բարեկամական կապերուն յենլով օգնութիւն խնդրեց. վեհապետնիս հաւանութեան պատասխան տալով իր նախարարներուն հետ խորհրդակցեցաւ ու Ազգային կրկին ժողովներուն միաձայն հաւանութեամբ պատերազմ հրատարակեց Գերմանիոյ դէմ որ առանց պատճառի այսպիսի փոքր Տէրութեան մը վրայ կը յարձակէր։

Մեծն Բրիտանիոյ նախարարապետը Մր. Ասքուիթ, հետևեալ յայտարարութիւնները ըրաւ խորհրդարանին մէջ իր խօսած ճառովը։

ՍՊՔ երբէք հարցուի ՔԷ, ինչո՞ւ համար կը պատերազմինք, երկու խօսքով պիտի պատասխանեմ. Ա.—Մենք կը պատերազմինք անոր համար որ ստիպուած ենք մեր մէջ ազգային պարտաւորութիւնը կատարել, ինչ որ եթէ նոյն իսկ եր կու անհատներու սովորական կեանքի մէջ պատահեր. ոչ ԹԷ միայն օրինական պարտք մը պիտի ըլլար այլ և իր արժանապատուութիւնը և պատիւը պահպանել ուզող ոևէ անձ չպիտի երկմտեր զայն ի գործ դնելէ ընկերկիլ։

Բ. Մենք կը պատերազմինք դարձեալ, անոր համար որ, իր ուժը չարաչար գործածող և միջազգային վստահութիւնը խանգարող մեծ պետութիւն մը բռնապետութեան գործիք եղող իր նիւթական զօրութիւնը երեան կը բերէր փոքր պետութիւն մը ջախջախելու համար։»

Մր. Ասքուիթ չարունակելով իր խօսքը. ըսաւ ԹԷ ոչ միայն Մեծն Բրիտանիոյ, այլ ամբողջ կայսրութիւնը իր բոլոր ուժերը պիտի գործածէ պատերազմին յաջող ելք մը տալու համար։

Եւ ասոր իբր ապացոյց. յարեց ԹԷ Հնդկաստան արդէն սոյն պատերազմին մասնակցելու համար իր բանակները ղրկած է և անգլիական ամբողջ գաղթականութիւնները, ինքնաբերաբար և նոյն նպատակաւ առաջարկած են իրենց զինուորական և դրամական ամբողջ զօրութիւնը և օժանդակութիւնը անսահմանօրէն մայր հայրենիքին։

Կը փափաքիմ որ ԹԷ Հնդկաստանի և ԹԷ Եգիպտոսի մէջ Անգլիական վարչութենէն դժգոհութիւն երեան եկած ըլլալու մասին այս կողմերը տարածուած զրոյցներուն տղայական առասպելներ եղած ըլլալը ամէն մարդ գիտնայ, որոնց արդէն և ոչ մէկ խելահաս անձ չի պիտի ուզեր հաւատալ։

Մեր Թագաւոր կայսեր հանդէպ՝ Իսլամ հպատակներուն ունեցած սէրը և հաւատարմութիւնը լիովին ապացուցած է անով որ անոնք Անգլիական բանակին յաջողութեան համար, առ հասարակ չափազանց ուրախութիւն ցոյց կուտան և մասնաւորաբար Գերմանիոյ հետ եղած այն պատերազմին մասնակցելու համար ԹԷ Հնդիկ և ԹԷ ուրիշ բնիկ զինուորներուն արտայայտած վճռական և ընդհանուր փափաքն ալ կ'ապացուցանէ զայն։

Եգիպտոսի Ֆելլահները, ամենքն ալ գոհ են և յառաջդիմած. որովհետև վարչութեան միակ ջանքը սահմանուած է այս աղքատ հողագործ ժողովրդին հանգստութիւնը ապահովելու։

Հակառակ եղած տարաձայնութեանց, յիշեալ երկիրներու մէջ հանրային անդորրութիւնը խանգարող և կամ դժգոհութեան առիթ տուող, ոչ մէկ բան գոյութիւն ունի։

Օ.ահանէսեան կայսրութեան մօտ գլխաւոր Մեծն Բրիտանիոյ դեսպան,

(Մտորագրութիւն) ԼՈՒԻ ՄԱԼԷՔ

Բաղ. Վերջին Լուրեր

Ծուխաց Պատրիարքարանը կառավարական թէգթէրէ մը ընդունած է որով կը խնդրուի Իզմիրի Մետրապոլիտ Գերաշխասթոժոլի անմիջական պաշտօնազրկութիւնը։

*** «Սթամբոլ» թերթը կը հաստատէ ԹԷ 30000 հնդիկ զօրքեր հասած են Նաւերով. Մարսէյլ։ Այս գաղթային օգնական ուժերը Բարիզ առաջնորդուած են։

*** Կը հեռագրեն ԹԷ. Ֆրանսացիք կը չարունակեն Քաթարօն ռմբակոծել։

*** Գերմանացիք ռմբակոծած են Նանսին։ կայսրը ներկայ գտնուած է այս ռմբակոծութեան։

*** Պօրտօէ հասած հեռագիրներ կը տեղեկացնեն թէ Բարիզի մէջ. Պուլօների ծառերը ժառաւոր կտրուած են։

*** Կառավարական որոշմամբ արձակուրդ ստացող զինուորներ պիտի կարողանան Թուրքիոյ մէջ ճամբորդել։

*** Լանեիի և Մօի միջև մեծ պատերազմ մը տեղի ունեցած է երէկ իրիկուն։ Այս պատերազմը պիտի վճռէ գերմանացւոց Բարիզի վրայ արշաւանքը։

*** «Թրիպունա» կը տեղեկանայ թէ Անգլիա ցամաքային Եւրոպա պիտի ղրկէ 300000 հոգի և եթէ պատերազմը երկարի պիտի ղրկէ 500 000 հոգի ևս։

*** Երեկոյեան հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ, Ալքիրխ-Լիւնկվիլ գծին վրայ, գերմանացւոց և ֆրանսացւոց միջև սաստիկ ճակատամարտներ տեղի ունեցած են։

*** Ֆրանս. դեսպանատան մէկ գեկոյցը կը տեղեկացնէ թէ գերմանացիք Էմթէրնէյի և Քօլմարի մօտերն են. Ֆրանսացիք յարձակած են գերմանացւոց վրայ Ուրք գետին մօտ։ Գերմանացիք երկրորդ զօրաբանակը Շալօնի վրայ յարձակած է։

*** Ռուսական դեսպանատան մէկ կոյգը. Աւստրիացւոց կարծեցեալ յաղթութիւնները կը հերքէ, աւելցնելով թէ այս վերջիններուն նպատակն է Լէմպէրկի յաղթութիւնները մեզմացնել։

*** Ս. Բեթերզպուրկէ հասած հեռագիրներ կը զեկուցանեն թէ ռուս բանակը Քրաքովի հասած է. և թէ սկսած է յարձակման։

*** Հոս հասած հեռագիրներ կը տեղեկացնեն թէ ֆրանս. բանակը կը հարուածէ գերման աջ թևը։

*** Իրազեկ աղբիւրէ կը հերքեն այն աղմուկները ըստ որոնց Երեակ Համաձայնութեան պատկանող մեծ պետութիւնք Աթէնքի մէջ հրամանագիր մը ներկայացուցած են. Փաշային Թողել յանձնարարելով հեռլէն կառավարութեան։

*** Բարիզի պահակազօրքը մեծ Մօրէնի գետին մօտ յարձակած է գերմաններու վրայ։

*** Ֆրանս. ընդհ. հիւպատոսարանի Պօրտօէ սեպտ. 6 թուակիր հաղորդագրութիւն մը հետևեալ տեղեկութիւնները կուտայ. Գերմանացիք երէկ չորեքշաբթի եղած են իրենց չարժուժը դէպի հարաւ։ Իրենց առաջին զօրաբանակը Էմթէրնէյ և Քուլուրիէ հասած է և յարձակած է Սէն Սուպլախի վրայ։

*** Երրորդ զօրաբանակը կը յառաջանայ Սալօնի դէմ. Մարնի վրայ, երրորդը և չորրորդը Սալոն-Պուսի գծին վրայ կը քալեն և հինգերորդը Թրանքուրի և Թրիանքուրի վրայ։ Միևնոյն զեկոյցը կը յայտնէ թէ ֆրանս. քսաներորդ զօրաբանակը Գերմաններուն հետ կը կռուի Կօրվիզվէլլի մօտ։

*** Ռուս հիւպատոսարանի մէկ զեկոյցը. գերման թեթերու կողմանէ զեկուցուած. Ջամաթի-Թիհօվքի-վօկի ւօտ, Օֆչնպէրկի յաղթութիւնը կը հերքէ։ Մէկ վարկեանէն միւսը կ'սպասուի ռուս բանակին յարձակողականին այդ վայրերուն մէջ։ Միևնոյն զեկոյցին համեմատ ռուս բանակը կը չարունակէ իր յառաջացումը դէպի հարաւ։ Զեկոյցը կ'աւելցնէ նաև թէ մինչև սեպ. 4 ռուսեր գրաւած են, 23 թնդանօթ, 18 խորտընկեց և 12000 ալ գերի։

*** Բեթրօկրատէ կը հեռագրեն թէ ռուս բանակը Թիլզիթի հարաւ. կողմը Նիէմէն գետին պաշտպանողական ժուռը գծին խիստ մօտը կը գտնուի։ Ռուս բանակին ձախ թևը կը գրաւէ Թաթիօ-Անկէթուրկ գիծը։ Մանչուրիական գիծը Գերմանացւոց կողմանէ գրաւուած է։ Արևելեան կողմը ռուսեր Թօհանէսպուրկէ Թօզէրպուրկ կընթանան։

*** Վիէննայէ կը հեռագրեն թէ Լեմբերգի մոտ ռուսերու վրայ յաղթանակ մը տանելէ վերջ Օֆչմպէրկի բանակը կը չարունակէ հետապնդել Թշնամին։ Ուրիշ զօրաբանակ մը յարձակած է Լիւպլին քաղաքին վրայ։

*** Բեթրօկրատէ կը հեռագրեն թէ ռուսեր ետ մղած են գրահապատ կառախումբ մը որ փորձած է ռմբակոծել Վլոթլավէք քաղաքը։

*** Միլանի «Մէքսլօ» թերթը կը գրէ թէ Մեծն Բրիտանիա Հոլանտայի յայտարարած է իր երկրին պաշտպանութեան համար ազդարարութիւն մը ընել այն պարագային որ Գերմանիոյ կողմանէ չեզոքութեան բռնաբարում մը տեղի ունենայ։

*** Հոլանտայի պատասխանը թէև ժխտական եղած չէ սակայն Անգլիոյ համար գոհացուցիչ չըլլալով ան սպառնացած է Հոլանտայի ծայրագոյն արևելքի մէջ ունեցած գաղթավայրերուն։

*** Լօնտոնէ կը տեղեկացնեն թէ. մինչև սեպտ. 4 յետաձգուած մօրթմօրիուս կ'երկարաձգուի մէկ ամիս ևս. մինչև հոկտ. 4։

Աջգաջին Անցուդարձ

Հինգշաբթի երեկոյ Խառն ժողովը բացառիկ նիստ գումարեց զպրաց քն իչ յանձնաժողովին տեղեկագիրը լսելու և վերջնականապէս բակելու համար դպրական այս խնդիրը, որ արդէն ցարդ չափէն աւելի զբաղեցուց Առաջնորդարանը և ժ. ղ. ընկերը, կը նախագահէր Առաջնորդ Ս.ը կրօն. Ժողովէն ներկայ էին Տ. Գաբրիէլ Տ. Սուրէն և Տ. Յարութիւն քհ. Քաղ. Ժողովէն Նազարէթ էֆ. Ներսէսեան, Բերովբէ էֆ. Թօփալեան Տօքթ. Էնֆիէճեան էֆ., Սարգիս էֆ. Թագուրեան, Յար. էֆ. Իփլիքճեան։ Յանձնաժողովի նախագահ Տ. Հրանտ վ. կարդաց ժողովին պատրաստած մէկ խնամեալ տեղեկագիրը և իմպրի ու արուարձաններու եկեղեցեաց համար նշանակուած դպիրներու ցանկը։ Խառն Ժողովը մէկ քանի փոփոխութիւններով իրը վերջնական ընդունեց սոյն ցանկը և պաշտօն յանձնեց Նախագահ Ս. Հօր ընել պարտն ու պատշաճը այս կերպով վաւերացուած դպիրներու իրաւանց պաշտպանութեան համար։

— Երկուշաբթի երեկոյ թէև որոշուած էր որ Քաղ. Ժողովը Տնտես. Խորհրդոյ հետ խառն նիստ գումարելով պատրաստել յառաջիկայ տարուան առաժամեայ պիւտճէն, բայց անտես. խորհուրդը բացակայած ըլլալով որոշուեցաւ այս երեկոյ գուժարել այդ կարևոր նիստը։

— Երկուշաբթի գիշեր Ս. Լուսաւորիչ մատրան մէջ վերակաս հակումի յուզիչ արարողութիւնք։ Ներկայ խուռն բազմութեան շատ փոքր կուգար մատուռը։ Յայտնուած ընդհանուր փափաքանաց համեմատ կը լսենք որ այս երեկոյեն ըսկըսեալ Ս. Ստեփաննոսի մէջ պիտի տեղի ունենան հակումի արարողութիւնք նկատելով որ օդերն ալ բաւական զովացած ըլլալով բակը ՀՀեացող ժողովուրդը կը նեղուի ցուրտէն։

—Գաւառացիներու ազատ ճամբորդութեան մասին Պատրիարքարանէ ստացուած արտօնութիւնը տեղական կառավարութեան ցարդ հաղորդուած չըլլալով, քաղաքս գտնուող ոչիզմիրցիները չէին Քոլլատուիր իրենց տեղերը դառնալ. Առաջնորդարանէ հեռագրուեցաւ երէկ Պատրիարքարան որպէսզի սոյն հրահանգին տեղւոյս իշխանութենց ևս հաղորդուիլը փութացուի։

Նուիրատուութիւնք Ազգ. Հիւանդանոցի.— Տիար Մարգար Կօկօչեան իր Թոռան Թիրայրի հոգւոյն համար 1 Լուիզ,

Տիար Ղուկաս Եսայեան 13 օխա քէֆալ ձուկ. Տիար Ճանիկ Էլմասեան 13 օխա ձիթապուղ, Տիար Արտաչէս Աւհոգեան 4 օխա ֆիտէ.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱԶԴ

Տնտեսական ընդհանուր տագնապին բերմամբ Հիւանդանոցը աւենաղժուարին կացութեան մը մատնուած ըլլալով, հոգաբարձութիւնս հարկադրուած է յայտարարել ներկայիս թէ՝ տեղւոյն կամ թեմերէ յանձնարարեալ ոևէ հիւանդ ձրիապէս չպիտի ընդունուի, բայց ստիպողական պարագաներու տակ գտնուող պատկերիք հիւանդներէ։

Նոյնպէս հիւանդանոցիս մէջ գտնուող պատսպարելոց պաշտպաններուն կը զեկուցուի որ՝ թաշակները իրենց պայմանաժամէն մինչև մէկ չաբաթ ևս չվճարուելուն՝ հոգաբարձութիւնս պիտի ստիպուի անպայման ճամբել զանոնք։

Ի դիմաց Ազգ. հիւանդանոցի հոգաբարձութեան։

Ատենադպիր ԱՐՇԱԿ ԴԱՒԻԹ — Ատենապետ ԳԷՈՐԳ ՊՈՒՊՂԻ

Տեղական Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՅՑՆԵՐ

ՍԷՄՏԻՑ Նախարարութեան կողմանէ կառավարութեանս հասած Օգոստ. 25 թուակիր հեռագրին պատճէնը կը հրատարակենք ստորև.

Նախ քարաց խորհուրդի որոշման համաձայն, Պէտէլի օրէնքին իրր յաւելում, որոշուած է արտասահման բնակող Քրիքահպատակներէ Թուրքիա վերադարձողներու 10 օր պայմանաժամ տալ պէտէլի վճարման համար. պայմանաւ որ անոնք կարող ըլլան իրենց ճամբորդութիւնը փաստող թուղթեր ունենալ։

ՎԱԵՄ. կուսակալ Բանմի պէյի կողմանէ պաշտօնապէս կը ծանուցուի հետևեալը.—

Թուրք կառավարութեան ներկայ պատերազմի մէջ չեզոք մնալը դարձեալ տեղեկացուած է պատերազմ. նախարարութենէն։ Այս չեզոքութեան պատճառաւ նախ ազդարարուած էր Քերթերու, պատերազմող պետութեանց ի նպաստ կամ աննպաստ ոևէ կարծիք ու յօդուած չի հրատարակել։ Սակայն չատեր. կարգ մը պետութեանց աննպաստ կամ ի նպաստ հրատարակութիւններ կ'չարունակեն ընել։

Հետևաբար իրր վերջին ազդարարութիւն՝ կրկին կը ծանուցուի այս տեսակ յօդուածներ չի հրատարակել, իսկ հակառակ պարագային այն Քերթերը որոնք կ'ընդդիմանան այս օրէնքին պիտի ենթարկուին ծանր պատիժներու։

ԿՈՒՍԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ կողմանէ կը ծանուցուի հետևեալը.—

Յուլիս 23 թուակիր և օգոս. 11ին՝ այսինքն զօրաշարժէ յետոյ հրատարակուած էր զինուորական օրէնքի յաւելուածական կանոնագիր մը։ Այս կանոնագրին պարունակութեան համեմատ զօսպերիք եղողներու, չարձանագրուողներու և անծանօթ մնացողներու կատարելապէս ծանօթացած չըլլալնին պատերազմ. Նախարարութիւնը նկատի առնելով և սահմանուած պատիժները անտեղի համարելով 12 օգոստ. թուականով խիստ նպաստաւոր ներման կանոն մը պատրաստեց։ Այդ կանոնը հոս գործադրութեան դրուեցաւ օգոս. 21ին, որուն մէջ որոշուեցաւ 15 օրուան միջոցին ամէն մարդ կարող պիտի ըլլար կառավարութեան ներկայանալ ու ազատիլ պատիժներէ։ Այժմ որոշուած է նաև երթիք անձագիր չունեցողներն ալ գերծ կացուցանել պատիժներէ և ատոնց ալ արտօնել որ դիմեն կառավարութեան մինչև պայմանաժամին լրացուելու օրինաւոր անձագրեր ստանալու համար։

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ վաճառականներու և էնաֆներու կը ծանուցանէ թէ պատեղ. պիտոյքներու հայթայթիչ յանձնախումբի անդամներուն, անկարգութեանց տեղի չտալու համար, իւրաքանչիւրին մէյմէկ վէսիգա տրուած է պէտք եղած պարագային կարենալու համար փաստել իրենց պաշտօնը։ Հետևաբար անոնք որոնք առանց այս վէսիգան ցոյց տալու ներկայանան ոևէ մէկու երթիք իրաւունք չպիտի ունենան քոնութեան դիմելու։ Այսպիսի պարագայի մը մէջ վաճառականը իրաւունք պիտի ունենալ չի ճանչնալ այդ պաշտօնեան։

ԹԻՄԷԹԻՒԻ օրէնքին 10րդ յօդուածին համաձայն վաճառատուններու և գործատեղիներու տնօրէններու կը ծանուցուի իրենց գործաւորներուն մեկնումի պահուն, թէմէթիւի պայմանաժամին լրանալէն առաջ, կառավարութեան ի մտքնել անոնց գործէ դադարումը։ Թէմէթիւի պայմանաժամէն վերջ կառարուելիք ոևէ դիմում նկատի չպիտի առնուի։ Տարեկան երկրորդ պայմանաժամէն Սեպտեմբերէն առաջ հետևաբար ամեն անոնք որոնք զօրաշարժի առթիւ մեկնող գործաւորներ ունին, պարտին իմացնել նմանապէս կուսակալութեանս տէֆթէրտարութեան, իսկ զանցառուներ օրէնքին ուժերորդ յօդուածին համաձայն, պիտի պատասխանատուի իրենց գործաւորաց տուրքերը կառավարութեան պաշտօնեային ներկայացած պահուն։

ՏՕՔԹ. ՄԻՔԱՅԷԼ ՏԻՐԱՑՈՒԵԱՆ Ամէրիկեան ատամնաբոյժ Բարօ Խան թիւ 9, Զուրի ընկերութեան քով։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՍԵՐ

Փորձով սպաց ւցուած իրողութիւն մ'է թէ՝ ուսանողի մը համար առանձին դասատուութիւնը դասարանի մէջ կամ դասընկերներու հետ դասատուութենէն չատ աւելի արդիւնաւոր է և ունի մասնաւոր առաւելութիւններ։

Առանձին դասատուութեան միջոցին՝ ուսանողը ուսուցչին բոլոր ուշադրութեան և հսկողութեան առարկան ըլլալով՝ կարճ ժամանակամիջոցի մէջ կ'ուսանի

Շուտ. Շատ ևւ Հիմնապէս

Բրօֆ. Կ. Ճ. Պէչկէօթիւրեան յառաջիկայ սեպտ. 1/14. երկուշաբթի օր՝ պիտի սկսի մասնաւոր դասեր աւանդել իր փորձառական դիւրուսոյց մեթոտներով։

Աւանդելի դասերն են Հայերէն, Անգլիերէն, Թուրքերէն, Ֆրանսերէն, Աւտոտրական Թ ա ք. և Թղթակցութիւն։

Իւրաքանչիւր դասի տեւողութիւն մէկ ժամ։ Դասատուղութեանց ժամերը՝ Առտուն 9—12. կէսօրէ վերջ 2—4, Իրիկուն 7—8—9 վճարումները չափաւոր և կանխիկ։

Յառաջդիմասէր ուսանողներ—պատանի. երիտասարդ, օրիորդ— Քող գիմեն իր տուներ Թիւ 73. Գետեզերքը Ճ.ին Աղկանց վարժարանի ճիշդ դէմը և օգտուին առանձին դասերու առաւելութիւններէն։

5 -1

ՓԱՏՈՒԱԾՔ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԵՒՐՈՊԱՑԻ ՔԱՐՏԷՍԸ

Եթէ կուզէք օրը օրին հետեւիլ պատերազմող բանակներու չարժումներուն, փնտռեցէք Ֆրանսերէն լեզուաւ Եւրոպայի ամենաարժէքաւոր քարտէսէն ընդօրինակուած և չափազանց մանրամասն վիմագրութեամբ պատրաստուած սոյն քարտէսը, որ կը ծախուի ամեն տեղ և ամեն գրուիչներու քով։

4 -1

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՕԼԻՍ. Օգոստ. 26.— Բազմաթիւ Ռուս զինուորներ Անգլիա ցամաք եկած են որոնք պիտի փոխադրուին Ֆրանսա։

ՆՈՑՆ.— Բանակցութիւններ կը կատարուին ի Ֆրանսա սպանիական բանակին ի նպաստ Ֆրանսայի միջամտութեան համար։

ՆՈՑՆ —Սպանիոյ Ֆրանսայի նոր դեսպանը պիտի յանձնէ Պ. Բուանքարէի Ալֆոնս Թագաւորին գաղափարները։

ՆՈՑՆ.— Սպանիոյ մէջ նախատրամադրական մը նկատուի։

ՆՈՑՆ.— Անթիվարի ցամաք եկեալ եւնեալ Ֆրանսական զօրքերը պիտի օգնեն Մոնթէնէկրոյի զօրուն Քաթարոն ոլմբակոծելու համար։

ՆՈՑՆ.— Հռչակաւոր գրագէտ Սէնքիվիչ կոչ մը կ'ուղղէ Բոլոնաքէյէն պատերազմելու Ռուսիոյ համար։

ՆՈՑՆ.— Բարիզի Ֆրանս. բանակը ամբողջ օրուան մը պայքարէն յետոյ առաջ քալեց մինչև Ուրքի գետակը։

ՆՈՑՆ.—«Թանին» խորհրդածութիւններ կընէ ծով. Քարի հելլէնական նաւատորմիդին ընդհ. հրամանատար անուանուելուն մասին։

ՆՈՑՆ.— Առաւօտեան հեռագիրները կը ծանուցանեն թէ ռուսական զօրախումբերը վրանսա եկնելու վրայ են։

ՆՈՑՆ.— Բարիզ առաջնորդող բոլոր ճամբաները ամրացած են։ Կամաւորներու թիւը Բարիզը պաշտպանելու համար է։

ՆՈՑՆ.— Գերմանացւոց փորձ՝ Անվերս պաշարելու համար ձախողած է։ Պելճիքացիք ողողած են իրենց հողամասերը ծովու կողմէ առաջ բերելով այդ ողողումը։

ՆՈՑՆ.— Անգլ. պաշտօնական տեղեկագիրներու համեմատ Անգլ. կորուստները հասած են մինչև այժմ10000 հոգւոյ

ՆՈՑՆ.— Գերմանացիք յարձակած և ռմբակոծած են Թէրմօն քաղաքը Պելճիքայի մէջ։

ՆՈՑՆ.— Զօր. Ֆրէնչ իր կառավարութեան տուած տեղեկագրին մէջ կը յայտարարէ թէ՝ ոևէ փոփոխութիւն մը տեղի ունեցած չէ պատերազմական դիրքերուն վրայ։ Դաշնակիցները կը պահեն իրենց դիրքերը։

ՆՈՑՆ.—Գերման բանակները կը դիմեն Ֆրանսայի հարաւային արևելեան կողմը։